

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Staré Sedliště, okres Tachov

348 01 Staré Sedliště 360

Identifikátor školy: 600 073 742

Termín konání inspekce: 3. – 7. listopad 2003

Čj.:	d4-1475/03-2208
Signatura:	od7cx104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice na 1. a 2. stupni, prvouce a hudební výchově na 1. stupni, českém jazyce a občanské výchově na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání v matematice na 1. a 2. stupni, prvouce a hudební výchově na 1. stupni, českém jazyce a občanské výchově na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy Staré Sedliště, okres Tachov je Obec Staré Sedliště, na adrese Staré Sedliště 359, PSČ 348 01.

Součástí školy jsou mateřská škola (kapacita 60 dětí), základní škola (kapacita 240 žáků), školní družina (kapacita 50 žáků), školní jídelna mateřské školy (kapacita 60 jídel) a školní jídelna základní školy (kapacita 210 jídel).

Odloučeným pracovištěm je mateřská škola se školní jídelnou.

Inspekce byla provedena v základní škole s 9 třídami a 166 žáky.

Spádovou oblast tvoří 7 obcí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole je 13 pedagogických pracovníků. Z nich 5 nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (2 si doplňují vzdělání) a 1 podmínku odborné způsobilosti (splňuje odbornou způsobilost pro 1. stupeň a učí na 2. stupni základní školy).

Organizační řád s vymezením kompetencí pro jednotlivé součásti školy není písemně zpracován. V základní škole je organizační struktura poměrně jednoduchá, kompetence jsou delegovány podle odbornosti členů vedení školy. Ředitel školy vede 2. stupeň a provozní zaměstnance, zástupkyně ředitele školy se stará o 1. stupeň a školní družinu. Provozní porady za účasti všech zaměstnanců se konají pravidelně každý měsíc. Informace zaměstnancům školy jsou předávány ústně při denním styku a při poradách, písemně na informační nástěnce, v případě potřeby i rozhlasem.

Ve škole velmi dobře pracuje metodické sdružení 1. stupně. Díky požadavkům zástupkyně ředitele školy na kvalitu výuky jsou zaváděny nové moderní formy práce s cílem zvýšení efektivity vyučovacích hodin a stálého zlepšování klimatu školy. Vzhledem k vysokému počtu učitelů bez kvalifikace schází podobný metodický orgán na 2. stupni. Neexistuje ani spolupráce se školami v blízkém okolí, která by umožňovala vzájemnou výměnu zkušeností. Rozvoj pedagogických pracovníků zvláště v oblasti metod a forem práce není podporován.

Kontrolní a hospitační činnost je pravidelně prováděna ředitelem i jeho zástupkyní, případně i pověřenými pracovníky dle plánu kontrolní činnosti. Hospitace jsou průběžně realizovány, kvalita výuky je hospitujícím zhodnocena, postihuje pozitiva i negativa, závěry jsou projednány s vyučujícím. Zástupkyně ředitele provádí hospitační činnost na 1. stupni

plánovitě a cíleně, v případě negativních zjištění jsou stanovena opatření a termíny následných kontrol. Ředitel školy na 2. stupni nemá stanoveny cíle hospitací, kvalita výuky je popsána, opatření k nápravě nedostatků jsou stanovena spíše výjimečně, jejich plnění se sleduje pouze namátkově, nejsou stanoveny termíny plnění. Obecné závěry z hospitací se provádějí na 1. stupni v rámci metodického sdružení, na 2. stupni se neprovádějí.

Zlepšení personálních podmínek je přes svoji obtížnost (nutnost dojíždění, časté odchody učitelů do větších měst nebo do podnikatelské sféry) stálým cílem vedení školy. V současné době byla získána kvalifikovaná učitelka českého jazyka, která nastoupí od nového kalendářního roku.

Další vzdělávání učitelů vychází z nabídky Pedagogického centra Plzeň, učitelé si volí akce v souladu s požadavky školy i dle svého zájmu. Dvě učitelky 1. stupně si doplňují vzdělání na pedagogické fakultě.

Hodnocení zaměstnanců probíhá při pravidelném osobním hodnocení pracovníků a vždy při hospitacích a prováděných kontrolách. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků jsou písemně stanovena a příslušní jednotlivci jsou s nimi seznámeni.

Úroveň personálních podmínek je dobrá a umožňuje realizovat vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka probíhá v jedné budově se 14 učebnami, z nichž je 5 odborných (fyzika-chemie, hudební výchova, dílny, informatika a tělocvična). Ve škole je k dispozici průměrně vybavená učitelská a žákovská knihovna. Pro všechny předměty mají žáci učebnice, které jsou podle finančních možností obnovovány (např. nové učebnice literatury, občanské výchovy). Pomůckami je dobře vybaven 1. stupeň, v kabinetech sledovaných předmětů na 2. stupni chybí odborná literatura, procvičovací texty ve větším rozsahu, názorné pomůcky. Z didaktické techniky je ve škole k dispozici 1 televize s videem, tři zpětné projektory, šest počítačů pro žáky, 2 CD přehrávače. Učitelky 1. stupně a jazyků mají pro výuku radiomagnetofon. Vybavení pomůckami a didaktickou technikou zvláště pro 2. stupeň je pouze vyhovující.

Využívání stávajícího materiálně-technického vybavení ve výuce je sledováno hospitacemi bez následné analýzy a opatření k nápravě. Širší veřejnost využívá pouze tělocvičnu.

Materiálně-technické podmínky podporují vzdělávání, mají dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Škola používá učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Učební plán je správně upravený vzhledem k podmínkám školy, rozvrh a reálná výuka je v souladu s učebním plánem. Ve škole se vyučuje podle platných učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2. Povinná dokumentace je vedena a zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Plnění učebních osnov je kontrolováno při hospitacích, namátkově jsou vedením školy kontrolovány tematické plány učitelů, ve kterých byly inspekcí zjištěny nedostatky (např.

chybějící téma v občanské výchově). Ředitelem školy nebyla zjištěna neúplnost tematických plánů, proto nejsou stanovena opatření k nápravě nedostatků. Ve sledovaných předmětech při inspekční činnosti byly učební osnovy plněny.

Kontrola naplňování učebních osnov se provádí namátkově, není vždy plně účinná.

Rozvrh hodin z psychohygienického hlediska odpovídá potřebám žáků. Z důvodu pro školu nevyhovující dopravní obslužnosti je první přestávka krácena z deseti na pět minut. Školní řád obsahuje režim školy a práva a povinnosti žáků. Informační systém vzhledem k rodičům i žákům je jednoduchý a vyhovující.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ve škole je ustanoven výchovný poradce, který nemá příslušnou kvalifikaci. Vykonává především profesní poradenství. V případě potřeby spolu s vedením školy řeší závažnější výchovné a vzdělávací problémy.

Pro prevenci sociálně-patologických jevů a enviromentální vzdělávání a výchovu je pověřeným učitelem velmi dobře zpracován plán s vymezenými termíny a zodpovědnými osobami i s hodnocením jednotlivých akcí, je preferován zdravý životní styl. Pro smysluplné naplnění volného času a vytvoření vztahů spolupráce ve třídě, v celé škole i mezi jednotlivými věkovými kategoriemi jsou pořádány sportovní turnaje mezi třídami a závody družstev žáků celé školy (losovaných vždy po jednom od 1. do 9. ročníku).

Práci žáků s vývojovými poruchami učení a chování sledují třídní učitelé. Zástupkyně ředitele školy má o celé problematice ve škole přehled a jsou přijímána účinná opatření ke zlepšení dané situace.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy

Prvouka a hudební výchova 1. stupeň

Sledované hodiny byly vedeny třemi učitelkami, z nichž jedna nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Tato vyučující si doplňuje chybějící vzdělání, studuje čtvrtým rokem Pedagogickou fakultu Západočeské univerzity – obor učitelství 1. stupně. Výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Výukové cíle byly přiměřené a vhodně stanovené i vzhledem k aktuálnímu složení třídy. Individuální vzdělávací potřeby byly respektovány. Výchovně-vzdělávací cíle ve sledované výuce byly naplňovány a probírané učivo navazovalo na přecházející témata.

Sledované vyučování probíhalo v estetických učebnách, které byly dobře vybavené učebními pomůckami a nástěnnými přehledy. Ve výuce byly užívány tabule, učebnice, pracovní a školní sešity a názorné pomůcky. V prvouce sloužily jako názor i přírodní produkty. V hudební výchově byl využit k poslechu radiomagnetofon a doprovodný nástroj – kytara.

Výuka byla dobře členěna, byly využívány různé metody a formy práce, které zajišťovaly zájem i vysokou aktivitu žáků. Ve vyučování byl uplatňován individuální přístup učitele k žákům, tempo výuky bylo přiměřené. Nenásilně byla zařazována vstupní a průběžná motivace. Psychohygienická složka výuky byla zajištěna hlavně častým střídáním činností. Vyučovací čas byl efektivně naplněn kromě jedné hodiny, ve které nekázeň žáků vyučující neumožnila připravené činnosti realizovat.

Učitelky dbaly ve všech sledovaných hodinách na vytváření správných návyků a rozvoj komunikativních dovedností a podporovaly kamarádké vztahy mezi žáky navzájem. Ve sledované výuce bylo zaznamenáno průběžné a závěrečné hodnocení žáků učitelem.

Výuka prvouky a hudební výchovy na 1. stupni byla hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika 1. a 2. stupeň

Výuka byla vedena na 1. stupni dvěma učitelkami, z nichž jedna nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, ale třetím rokem si doplňuje vzdělání na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity – obor učitelství 1. stupně. Výuku na 2. stupni zabezpečují dva učitelé, oba jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jeden z nich ale nemá vystudovanou příslušnou aprobaci. Dobrá kvalita výuky nebyla tímto faktem ovlivněna.

Dlouhodobé plánování výuky, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám zvoleného vzdělávacího předmětu. Stanovené výukové cíle byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a v průběhu vyučovacích hodin se je dařilo úspěšně plnit. Témata jednotlivých hodin na sebe navazovala, individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány.

Třídy byly vybaveny vhodným nábytkem, žakovské stolky a židle velikostí odpovídaly vzrůstu žáků. Vyzdobeny byly nástěnnými přehledy a žakovskými pracemi, celkové působení bylo estetické a pro výuku podnětné. Žáci pracovali s učebnicemi a pracovními sešity, vhodně bylo využíváno tabule. Didaktická ani výpočetní technika ve sledovaném vyučování použita nebyla.

Organizace výuky, užití formy a metody zajistily účelné střídání činností s výjimkou jedné hodiny, ve které převládal monolog učitele.

Žáci probrané učivo procvičovali a vhodně volenými otázkami byli vedeni k pochopení podstaty matematických úkonů a k rozvíjení samostatného úsudku. Důraz byl kladen na správné a přesné vyjadřování. Ve sledovaných hodinách byla uplatněna diferenciací obtížnosti a rozsahu zadávaných úkolů podle výkonnosti žáků. Tempo výuky bylo přiměřené.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla akceptována, klima pro výuku bylo příznivé. Vztah pedagogů a žáků měl charakter vzájemného respektu.

Hodnocení výkonu a v jednom případě i klasifikační zkoušení byly objektivní a spravedlivé, individuální dispozice žáků byly respektovány.

Výuka matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk 2. stupeň

Výuka je zajištěna jednou vyučující, která splňuje podmínku pedagogické způsobilosti, ale podmínku odborné způsobilosti splňuje pro výuku na 1. stupni.

Vyučující má zpracované tematické plány, které odpovídají osnovám. Kontinuita výuky je zajištěna, podpořena i pravidelným opakováním předchozích témat na začátku hodin. Ve vyšších ročnících je nadměrně vysoká časová dotace věnována dějinám literatury na úkor dalších cílů literatury. Na všechny hodiny byla učitelka dobře připravena, výjimečně došlo k odborným chybám.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, většinou esteticky vyzdobených. Přehledy učiva na nástěnce nebo na nástěnných tabulích přispívaly k zapamatování probíraného učiva. Ve škole jsou k dispozici slovníky, Pravidla českého pravopisu, přehledné tabule pro mluvnické, v menším rozsahu texty k procvičování a odborná literatura. Nově byly zakoupeny vhodné

učebnice pro žáky. Přímo ve výuce byly využity knihy ze žákovské knihovny. Didaktická technika ve sledované výuce používána nebyla.

Vnitřní stavba hodin měla většinou podobné schéma: velmi dobře vedené frontální opakování s přesně formulovanými otázkami, navázání na nové učivo srozumitelně vysvětlené učitelkou a procvičení. Chyběla úvodní a průběžná motivace, někdy i závěrečné shrnutí. Samostatná práce žáků nebo vyvozování učiva spolu se žáky probíhalo sporadicky a spíše v literatuře. Velmi dobře bylo pracováno s porozuměním i delším textům a jednotlivým pojmům. Z metod aktivizujících žáky byla využívána především metoda rozhovoru. V literatuře měli žáci dostatek prostoru pro obsáhlejší vypravování. Výuka však nebyla systematicky zaměřena na rozvoj klíčových kompetencí žáků, chybělo zejména cílené vytváření a rozvíjení jejich komunikativních dovedností.

Hodnocení práce žáků bylo pozitivní, povzbuzující. Ve všech sledovaných hodinách prokazovali žáci velmi dobré znalosti.

Při výuce bylo patrné příznivé klima. Učitelka byla k žákům vstřícná, milá. Pokyny k práci byly jasně formulované, žáci je ochotně plnili.

Výuka českého jazyka měla zejména s ohledem na znalosti žáků velmi dobrou úroveň.

Občanská výchova

Výuka je zajišťována učitelkou, která nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na hodiny byla připravena, ale díky chybějící kvalifikaci i krátké praxi se objevily odborné i metodické nedostatky. V tematických plánech chybělo jedno téma (člověk a morálka), rozvržení učiva není optimální. V době inspekce byly učební osnovy plněny.

Cíle výuky byly zaměřeny na vzdělávání, opomíjena byla výchovná složka předmětu.

Občanská výchova probíhala v kmenových učebnách, esteticky vyzdobených výtvarnými pracemi žáků. Žáci mají nové vhodné učebnice, používány byly i nakopírované texty z alternativní učebnice a vlastní materiály učitelky. Vybavení sbírek kabinetu předmětu je velmi chudé, nedostatečné.

Výuka byla vedena frontálním způsobem většinou formou rozhovoru. V nižších ročnících se vycházelo ze znalostí a někdy i prožitků žáků, ve vyšších převážně z porozumění textu. Žáci odpovídali na otázky, hledali poučení v učebnici. Pro diskusi nad problémy s argumentací nebyl vytvořen prostor. Samostatně žáci pracovali spíše výjimečně. Tempo výuky bylo přiměřené a odpovídalo věku a schopnostem žáků. Chyběla úvodní i průběžná motivace, výchovné využití učiva a formování hodnotových postojů žáků. Všeobecné znalosti žáků byly rozvíjeny, chybělo cílené rozvíjení klíčových dovedností.

V hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra, žáci byli povzbuzováni pozitivním hodnocením. Byli ukáznění a spolupracovali s vyučující.

Výuka občanské výchovy byla hodnocena s ohledem na špatné personální a materiální podmínky ještě jako dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vytvořeny evaluační nástroje.

Průběh vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů měl velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině Základní školy Staré Sedliště, okres Tachov č. j Šk/1/1994 ze dne 14. prosince 1994 vydané Obcí Staré Sedliště jsou v souladu s údaji Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pro Základní školu Staré Sedliště, okres Tachov vydané MŠMT pod č. j. 30 847/02-21 ze dne 26. listopadu 2002.

Současně s inspekcí byla provedena i tematicky zaměřená inspekce Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci. Výsledky budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Staré Sedliště, okres Tachov č. j Šk/1/1994 ze dne 14. prosince 1994 vydaná Obcí Staré Sedliště
2. Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině s platností od 1. ledna 2003 ze dne 11. října 2002
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pro Základní školu Staré Sedliště, okres Tachov vydané MŠMT pod č. j. 30 847/02-21 ze dne 26. listopadu 2002
4. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
5. Opravné a komisionální zkoušky ve školním roce 2002/2003
6. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2002/2003
7. Vnitřní řád školy s platností od 1. prosince 2000
8. Pracovní náplně zaměstnanců školy
9. Plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2003/2004
10. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy 1. – 9. ročníku platné ve školním roce 2003/2004
11. Plán na školní rok 2003 – 2004
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
13. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
14. Rozvrh pro školní rok 2003/2004
15. Tematické plány matematiky, prvouky, hudební výchovy, českého jazyka a občanské výchovy platné ve školním roce 2003/2004
16. Učební plán školy pro školní rok 2003/2004
17. Učební plány a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2
18. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků ze dne 21. 9. 2000 s platností od 1. ledna 2001
19. Program protidrogové prevence pro školní rok 2003/2004
20. Program enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky přes vysoký počet učitelů, kteří nesplňují jednu nebo obě podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, umožňují realizovat zvolený vzdělávací program.

Ve vedení pedagogických pracovníků se projevil rozdíl mezi jednotlivými stupni školy. V odborné i metodické oblasti je 1. stupeň promyšleně řízen, zatímco 2. stupni toto vedení chybí. Rezervy se ukázaly i v kontrolní činnosti 2. stupně. Tato skutečnost se odrazila v nižší kvalitě výuky sledovaných předmětů zejména u učitelů s chybějící kvalifikací.

Rozdíly se projeví i v materiálně-technických podmínkách vzdělávací a výchovné činnosti jednotlivých stupňů školy. Učebními pomůckami je 1. stupeň velmi dobře vybaven oproti 2. stupni, kde pro sledovanou výuku chyběly pomůcky i odborná literatura.

Pozitivem výuky na 1. stupni a matematiky na 2. stupni bylo činnostní pojetí výuky a kladení důrazu na rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Ve sledované výuce na 2. stupni vedené vyučujícími bez plné kvalifikace byly zjištěny nedostatky především v metodickém zpracování učiva a ve vytváření a rozvoji klíčových dovedností žáků. Kladem byly velmi dobré znalosti žáků v českém jazyce a příjemná pracovní atmosféra ve všech sledovaných hodinách.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Mrázková	Jarmila Mrázková v. r.
Člen týmu	PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Poláková	

V Plzni dne 20. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 12. 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miloš Jíleček

Mgr. Jíleček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Tachov, odbor školství a kultury, Rokycanova 1, 374 01 Tachov	17. prosince 2003	d4-1501/03-2208
Zřizovatel	17. prosince 2003	d4-1502/03-2208
Rada školy	nepracuje	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.